شب قدر؛ فرصتی برای همدلی و وحدت در سایه‌ی عظمت قرآن

امید علی پور

سردبیر سایت های مجمع جهانی تقریب مذاهب

شب قدر، شبی است که آسمان به زمین نزدیک‌تر می‌شود و زمینیان فرصتی می‌یابند تا با آسمانی‌ها هم‌نوا شوند. این شب، تنها یک شب نیست؛ بلکه نقطه‌ی اتصال زمین و آسمان، انسان و خدا، و همدلی شیعه و سنی است. در این شب، قرآن نازل شد، کتابی که نه تنها راهنمای بشر، بلکه پیوند‌دهنده‌ی قلب‌های مؤمنان است. اما آیا می‌توان از این شب، به عنوان فرصتی برای تقویت وحدت و همدلی میان شیعه و سنی نیز یاد کرد؟ پاسخ مثبت است. شب قدر، تنها شب عبادت فردی نیست؛ بلکه شب همدلی، هم‌زبانی و هم‌گرایی است.

شب قدر؛ شب نزول قرآن و شب وحدت

شب قدر، شبی است که قرآن، این کتاب هدایت و وحدت، نازل شد. خداوند در سوره‌ی قدر می‌فرماید:

«إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ * وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ * لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»

این آیات، نه تنها عظمت شب قدر، بلکه پیام وحدت آن را نیز در خود جای داده است. قرآن، کتابی است که همه‌ی مسلمانان، فارغ از مذهب و مرز، آن را به عنوان کتاب هدایت می‌شناسند. پس چرا از این اشتراک، به عنوان پایه‌ای برای وحدت استفاده نکنیم؟

شیعیان و اهل سنت، هر دو بر فضیلت شب قدر اتفاق نظر دارند، حتی اگر در تعیین دقیق آن اختلاف نظر داشته باشند. شیعیان معمولاً شب‌های ۱۹، ۲۱ و ۲۳ رمضان را شب قدر می‌دانند، در حالی که اهل سنت بیشتر بر شب ۲۷ رمضان تأکید می‌کنند. اما این اختلاف، به جای آن که باعث تفرقه شود، می‌تواند به عنوان فرصتی برای افزایش عبادت و تقرب به خداوند دیده شود. چرا که در نهایت، همه‌ی مسلمانان در یک هدف مشترکند: تقرب به خداوند و درک برکت‌های این شب.

شب قدر؛ شب همدلی و تعایش

تعایش، به معنای همزیستی مسالمت‌آمیز و احترام متقابل، یکی از اصول مهم در اسلام است. شب قدر، فرصتی استثنایی برای تحقق این اصل است. در این شب، مسلمانان می‌توانند با شرکت در مراسم مشترک دعا و قرآن‌خوانی، روحیه‌ی همدلی و همکاری را تقویت کنند. برگزاری برنامه‌های مشترک، مانند افطاری‌های دسته‌جمعی و مراسم خیریه، می‌تواند به تقویت وحدت و همبستگی میان شیعه و سنی کمک کند.

در بسیاری از کشورهای اسلامی، شیعیان و اهل سنت در شب‌های قدر، در کنار یکدیگر به عبادت و دعا می‌پردازند. این هم‌نشینی و هم‌زبانی، نه تنها باعث تقویت روحیه‌ی همدلی می‌شود، بلکه نشان‌دهنده‌ی این است که اختلافات مذهبی، نمی‌تواند مانع از اتحاد و همکاری میان مسلمانان شود.

شب قدر؛ شب مبارزه با تفرقه

دشمنان اسلام همواره درصدد ایجاد تفرقه میان شیعه و سنی هستند. آن‌ها می‌دانند که تنها راه ضربه زدن به اسلام، ایجاد اختلاف میان پیروان آن است. اما شب قدر، فرصتی است برای مقابله با این تفرقه‌افکنی‌ها. در این شب، مسلمانان می‌توانند با اتحاد و همدلی، در برابر چالش‌های مشترک، مانند دفاع از مقدسات اسلامی و مقابله با استکبار جهانی، ایستادگی کنند.

همان‌گونه که مسلمانان در شب‌های قدر با عبادت و دعا در برابر شیطان نفسانی ایستادگی می‌کنند، باید در برابر دشمنان ظاهری اسلام نیز متحد و یک‌دل باشند. شب قدر، به ما یادآوری می‌کند که دشمن مشترک ما، نه شیعه است و نه سنی، بلکه کسانی هستند که می‌خواهند امت اسلام را تضعیف کنند.

شب قدر؛ شب امید به آینده‌ای روشن

شب قدر، تنها یک شب نیست؛ بلکه نمادی از امید به آینده‌ای روشن است. در این شب، مسلمانان می‌توانند با الهام از آموزه‌های قرآن و سنت، به سوی وحدت و همبستگی گام بردارند. این شب، فرصتی است برای این که شیعه و سنی، دست در دست یکدیگر، در برابر چالش‌های مشترک بایستند و آینده‌ای روشن را برای امت اسلام رقم بزنند.

شب قدر، به ما یادآوری می‌کند که اختلافات مذهبی، نباید مانع از اتحاد و همکاری شود. بلکه این اشتراکات هستند که باید مورد توجه قرار گیرند. قرآن، به عنوان کتاب هدایت و وحدت، می‌تواند به عنوان پایه‌ای برای تقویت این اتحاد مورد استفاده قرار گیرد.

نتیجه‌گیری: شب قدر، شب وحدت است

شب قدر، فرصتی است برای این که مسلمانان، فارغ از اختلافات مذهبی، در کنار یکدیگر به عبادت و دعا بپردازند. این شب، نمادی از وحدت و همدلی است و می‌تواند به عنوان پایه‌ای برای تقویت اتحاد میان شیعه و سنی مورد استفاده قرار گیرد. امید است که با الهام از آموزه‌های این شب، مسلمانان بتوانند در مسیر وحدت و همبستگی گام بردارند و آینده‌ای روشن را برای امت اسلام رقم بزنند.

منابع:

1. قرآن کریم، سوره‌ی قدر و سوره‌ی دخان.
2. کلینی، اصول کافی، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۴۰۷ق.
3. ابن کثیر، تفسیر القرآن العظیم، دارالکتب العلمیه، بیروت، ۱۴۱۹ق.
4. بخاری، صحیح بخاری، دار طوق النجاة، چاپ اول، ۱۴۲۲ق.